

USTAWA

z dnia 12 lipca 1995 r.

o zmianie Kodeksu karnego, Kodeksu karnego wykonawczego oraz o podwyższeniu dolnych i górnych granic grzywien i nawiązek w prawie karnym.

(Dz. U. z dnia 19 sierpnia 1995 r.)

Art. 1. W Kodeksie karnym wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 30 w § 3 po wyrazie "zasadniczą" dodaje się wyrazy "dożywotniego pozbawienia wolności albo";
- 2) po art. 31 dodaje się art. 31^a w brzmieniu:
"Art. 31^a. Kary dożywotniego pozbawienia wolności nie stosuje się do osoby, która w chwili czynu nie ukończyła 18 lat.";
- 3) w art. 36:
  - a) § 3 otrzymuje brzmienie:
"§ 3. Sąd może orzec grzywnę określoną w § 2, jeżeli sprawca działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub taką korzyść osiągnął, oraz orzeka grzywnę w wypadkach wskazanych w ustawie.",
  - b) skreśla się § 4;
- 4) w art. 52 skreśla się wyrazy po średniku, a średnik zastępuje się kropką;
- 5) art. 54 otrzymuje brzmienie:
"Art. 54. Jeżeli przestępstwo zagrożone jest tylko karą pozbawienia wolności, przy czym górna granica zagrożenia nie jest wyższa niż 5 lat, a wymierzona za nie kara nie byłaby surowsza od roku pozbawienia wolności, sąd uznając, że skazanie na taką karę nie byłoby celowe, może orzec karę ograniczenia wolności albo grzywnę.";
- 6) po art. 58 dodaje się art. 58^a w brzmieniu:
"Art. 58^a. Jeżeli sprawca popełnia przestępstwo działając w zorganizowanej grupie lub związku mającym na celu przestępstwo, sąd wymierzając karę pozbawienia wolności może orzec tę karę w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, nie przekraczając jednak granicy tego rodzaju kary.";
- 7) w art. 59:
  - a) § 1 otrzymuje brzmienie:
"§ 1. Charakter chuligański występku sąd uwzględnia jako okoliczność wpływającą na zaostrenie kary.",
  - b) skreśla się § 2,
  - c) w § 3 wyrazy "Sąd orzeka" zastępuje się wyrazami "Sąd może orzec";
- 8) w art. 59a wyrazy "Sąd orzeka" zastępuje się wyrazami "Sąd może orzec";
- 9) art. 60 otrzymuje brzmienie:
"Art. 60. § 1. Jeżeli sprawca skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności popełnia w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był już skazany, sąd może wymierzyć karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.
§ 2. Jeżeli sprawca uprzednio skazany w warunkach określonych w § 1, który

odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.

§ 3. Kara orzeczona w myśl § 1 lub 2 nie może przekroczyć ustawowej granicy danego rodzaju kary.";

10) skreśla się art. 61;

11) w art. 68 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

"§ 1¹. W razie skazania za jedno ze zbiegających się przestępstw na karę dożywotniego pozbawienia wolności, orzeka się tę karę jako łączną karę pozbawienia wolności.";

12) w art. 73 § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Zawieszenia wykonania kary nie stosuje się do osób określonych w art. 60 § 2, chyba że zachodzi wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami.";

13) w art. 76 § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Dozór jest obowiązkowy wobec młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego, a także wobec sprawcy określonego w art. 60 § 2.";

14) skreśla się art. 81;

15) art. 82 otrzymuje brzmienie:

"Art. 82. Sąd może określić rodzaj i typ zakładu karnego, w którym kara ma być wykonywana.";

16) w art. 85:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

"§ 1. Jeżeli skazany nie uiszczy grzywny w terminie, a zostanie stwierdzone, że nie można jej ściągnąć w drodze egzekucji, sąd, po wyrażeniu zgody przez skazanego, może zmienić grzywnę na pracę społecznie użyteczną, określając jej rodzaj i czas trwania. Praca społecznie użyteczna trwa najmniej 2 miesiące, najwyżej 3 lata. Przepisy art. 33 § 2 pkt 1, 2 i 4, art. 34 § 1 i art. 84 § 2 stosuje się odpowiednio.",

b) dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

"§ 1¹. Jeżeli w warunkach określonych w § 1 skazany nie wyrazi zgody na podjęcie pracy społecznie użytecznej albo mimo wyrażenia zgody jej nie wykonuje, sąd zarządza wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności.";

17) art. 86 otrzymuje brzmienie:

"Art. 86. Zawieszenie wykonania kary stosuje się również do zastępczej kary pozbawienia wolności, jeżeli ze względu na szczególne okoliczności sąd uzna to za celowe.";

18) w art. 87 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy "grzywnę zaś nie podlegającą zamianie na karę zastępczą pozbawienia wolności w myśl art. 37 § 1 - również umorzyć.";

19) w art. 90 § 2 otrzymuje brzmienie:

"§ 2. Warunkowe zwolnienie może dotyczyć zastępczej kary pozbawienia wolności, jeżeli przemawiają za tym szczególne okoliczności.";

20) w art. 91 § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Skazanego, który powracał do przestępstwa w warunkach określonych w art. 60 § 2, można warunkowo zwolnić po odbyciu co najmniej trzech czwartych kary.";

21) po art. 92 dodaje się art. 92^a w brzmieniu:

"Art. 92^a. Skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności można zwolnić warunkowo po odbyciu 25 lat pozbawienia wolności.";

22) w art. 93:

- a) w § 2 skreśla się wyrazy "lub 3",
- b) dodaje się § 3 w brzmieniu:
"§ 3. W razie warunkowego zwolnienia skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności, okres próby wynosi 10 lat.";
- 23) w art. 105 w § 1 w pkt 1 liczbę "20" zastępuje się liczbą "30";
- 24) w art. 107 w pkt 1 liczbę "25" zastępuje się liczbą "35";
- 25) w art. 108:
  - a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie § 1,
  - b) dodaje się § 2 w brzmieniu:
"§ 2. Bieg terminu przedawnienia umyślnych przestępstw przeciwko życiu, zdrowiu, wolności lub wymiarowi sprawiedliwości, zagrożonych karą pozbawienia wolności powyżej 3 lat, popełnionych przez funkcjonariuszy publicznych - w okresie od 1 stycznia 1944 r. do 31 grudnia 1989 r. - w czasie lub w związku z pełnieniem ich funkcji, rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 1990 r. Przepis art. 2 § 1 nie ma w takich wypadkach zastosowania.";
- 26) w art. 143 wyrazy "od 6 miesięcy do lat 5" zastępuje się wyrazami "od roku do lat 10";
- 27) w art. 145 dodaje się § 4 w brzmieniu:
"§ 4. Sprawca czynu określonego w § 1 lub 2, który zbiegł z miejsca zdarzenia, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.";
- 28) w art. 184 § 2 otrzymuje brzmienie:
"§ 2. Jeżeli następstwem czynu jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie albo sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.";
- 29) art. 202 otrzymuje brzmienie:
"Art. 202. Kto wykorzystując działalność gospodarczą osoby fizycznej, prawnej albo innej jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, w porozumieniu z innymi osobami, zagarnia mienie tej osoby lub jednostki, nabywców lub dostawców, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.";
- 30) w art. 210 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:
"§ 1¹. W wypadku mniejszej wagi sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.";
- 31) w art. 211 wyrazy "od roku do lat 10" zastępuje się wyrazami "na czas nie krótszy od roku";
- 32) w art. 214:
  - a) w § 1 wyrazy "do lat 3" zastępuje się wyrazami "od 6 miesięcy do lat 5",
  - b) § 2 i § 3 otrzymują brzmienie:
"§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 pokonuje zabezpieczenie pojazdu przed jego użyciem przez osobę nieupoważnioną, pojazd stanowi mienie znacznej wartości albo sprawca następnie porzuca pojazd w stanie uszkodzonym lub w takich okolicznościach, że zachodzi niebezpieczeństwo utraty lub uszkodzenia pojazdu albo jego części lub zawartości, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
§ 3. Jeżeli czyn określony w § 1 popełniono używając przemocy lub grożąc natychmiastowym jej użyciem albo doprowadzając człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 10.",
- c) dodaje się § 4 w brzmieniu:
"§ 4. Jeżeli przestępstwo określone w § 1, 2 lub 3 popełniono na szkodę osoby najbliższej, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.";
- 33) art. 233 otrzymuje brzmienie:
"Art. 233. § 1. Kto dopuszcza się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego albo osobę do pomocy mu przybraną, w związku z pełnieniem obowiązków

- służbowych,
podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
- § 2. Kto dopuszcza się czynnej napaści, o której mowa w § 1, polegającej na spowodowaniu ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia,
podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.";
- 34) skreśla się art. 234;
- 35) w art. 253 wyrazy "od 6 miesięcy do lat 5" zastępuje się wyrazami "od 6 miesięcy do lat 8.";
- 36) w art. 276:
- a) w § 1 wyrazy "w związku mającym" zastępuje się wyrazami "w związku lub w zorganizowanej grupie mających",
- b) w § 2 wyraz "związek" zastępuje się wyrazami "związek lub zorganizowana grupa",
- c) § 3 otrzymuje brzmienie:
"§ 3. Kto związek lub zorganizowaną grupę określone w § 1 lub 2 zakłada albo związkiem lub grupą kieruje,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 10.";
- 37) w art. 277 w § 1 i 2 po użytym pięciokrotnie wyrazie "związku" dodaje się użyte w odpowiednim przypadku wyrazy "lub zorganizowanej grupie";
- 38) w art. 286 wyrazy "do lat 5" zastępuje się wyrazami "od roku do lat 10."**

Art. 2. W Kodeksie karnym wykonawczym wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11 § 2 otrzymuje brzmienie:
"§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do Żandarmerii Wojskowej i innych wojskowych organów porządkowych oraz dowódców wojskowych, jeżeli postępowanie wykonawcze prowadzi sąd wojskowy lub prokurator wojskowy.";
- 2) art. 25 otrzymuje brzmienie:
"Art. 25. Zażalenie na postanowienie rozpoznaje w składzie trzech sędziów sąd, w którym zapadło postanowienie.";
- 3) w art. 26 w § 2 skreśla się wyrazy "oraz zarządzającego stosowanie łagodniejszego rygoru";
- 4) w art. 39:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
"§ 1. Zakłady karne dzielą się na następujące rodzaje:
- 1) zakłady karne dla młodocianych,
  - 2) zakłady karne dla odbywających karę po raz pierwszy,
  - 3) zakłady karne dla recydywistów penitencjarnych,
  - 4) zakłady karne dla skazanych wymagających stosowania szczególnych środków leczniczo-wychowawczych,
  - 5) zakłady karne dla odbywających karę aresztu wojskowego."
- b) dodaje się § 1¹ i § 1² w brzmieniu:
"§ 1¹. Zakłady karne określone w § 1 mogą być organizowane jako:
- 1) zakłady karne typu zamkniętego,
  - 2) zakłady karne typu półotwartego,
  - 3) zakłady karne typu otwartego.
- § 1². Zakłady karne różnią się w szczególności stopniem zabezpieczenia, stopniem izolacji skazanych oraz związanym z tym zakresem ich obowiązków i uprawnień."
- c) w § 2 po wyrazach "odmiennego typu" dodaje się wyrazy "lub rodzaju", a po wyrazach "w § 1" dodaje się wyrazy "i § 1¹";
- 5) skreśla się art. 40;
- 6) w art. 44:
- a) w § 1 skreśla się wyrazy "oznacza rygor" i poprzedzający je przecinek,

- b) w § 2 skreśla się wyrazy "i rygor, według którego skazany odbywa karę",
- c) w § 3 wyrazy "w art. 39 § 1 pkt 6" zastępuje się wyrazami "w art. 39 § 1 pkt 4",
- d) po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:
  - "§ 4. Skazanego wykazującego znaczny stopień demoralizacji lub zagrożenia społecznego albo skazanego za przestępstwo popełnione w zorganizowanej grupie osadza się w zakładzie karnym typu zamkniętego, w warunkach zapewniających ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo zakładu.";
- 7) w art. 45 w § 2 po wyrazach "o rodzaju" dodaje się wyrazy "i typie" oraz skreśla się wyrazy "lub rygoru";
- 8) w art. 46 w § 1 i 2 po użytym dwukrotnie wyrazie "rodzaju" dodaje się wyrazy "lub typu" oraz skreśla się użyte dwukrotnie wyrazy "lub rygoru";
- 9) w art. 49:
  - a) w § 3 po wyrazie "skazany" dodaje się wyrazy ", chyba że skazany wyrazi zgodę na niższe wynagrodzenie",
  - b) § 4 otrzymuje brzmienie:
    - "§ 4. Za prace porządkowe oraz pomocnicze o charakterze administracyjno-gospodarczym, wykonywane na rzecz zakładu karnego w wymiarze nie przekraczającym 60 godzin miesięcznie, wynagrodzenie skazanemu nie przysługuje. Za sumienną pracę mogą być przyznawane nagrody pieniężne.";
  - c) dodaje się § 5 w brzmieniu:
    - "§ 5. Skazanego - za jego pisemną zgodą - można nieodpłatnie zatrudnić przy pracach publicznych na rzecz organów samorządu terytorialnego.";
- 10) w art. 52:
  - a) w § 1 liczbę "5" zastępuje się liczbą "10", a liczbę "25" zastępuje się liczbą "50",
  - b) w § 2 skreśla się wyrazy ", od rygoru, według którego odbywa się karę";
- 11) w art. 53:
  - a) dodaje się § 2¹ w brzmieniu:
    - "§ 2¹. Zakres i wysokość wolnych od egzekucji kwot pochodzących z innych źródeł niż wymienione w § 1 i 2 określi regulamin.";
  - b) w § 3 po wyrazach "wysokość tej kwoty", dodaje się wyrazy "oraz zasady jej gromadzenia";
- 12) po art. 124 dodaje się art. 124¹ w brzmieniu:
  - "Art. 124¹. § 1. W zakresie wykonywania pracy, o której mowa w art. 85 § 1 Kodeksu karnego, stosuje się odpowiednio przepisy odnoszące się do kary ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej dozorowanej pracy na cele publiczne, z wyjątkiem art. 124.
  - § 2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa tryb wyznaczania przez wojewodę (prezydenta miasta stołecznego Warszawy, Krakowa i Łodzi) zakładów pracy, w których wykonywana jest praca, o której mowa w art. 85 § 1 Kodeksu karnego, szczegółowe obowiązki zakładów pracy lub instytucji, o których mowa w art. 116 § 1, w zakresie wykonywania tej pracy oraz szczegółowe zasady gospodarowania środkami uzyskanymi z jej wykonywania, jak również szczegółowe zasady wynagradzania wyznaczonych pracowników, wymienionych w art. 120 § 1, a także może określić ulgi, w tym ulgi podatkowe, dla tych zakładów i instytucji.";
- 13) po art. 155 dodaje się art. 155¹ w brzmieniu:
  - "Art. 155¹. W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych wypadkach grzywnę nie podlegającą zamianie na zastępczą karę pozbawienia wolności sąd może umorzyć.";
- 14) w art. 158 po wyrazach "155 § 1" dodaje się wyrazy "i 155¹";
- 15) w art. 175:

- a) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:
"§ 1¹. Należność Skarbu Państwa z tytułu nie uiszczonych kosztów sądowych może być przez sąd umorzona lub zapłata tej należności odroczone albo rozłożona na raty, jeżeli jej ściągnięcie byłoby połączone z niewspółmiernymi trudnościami lub groziłoby dłużnikowi zbyt ciężkimi skutkami.",
- b) w § 2 wyraz "Zasady" zastępuje się wyrazami "Szczegółowe zasady";
- 16) w art. 212 dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:
"§ 4. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, określi, w drodze rozporządzenia, zasady, zakres i tryb udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności.
§ 5. Minister Sprawiedliwości oraz Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określą, w drodze rozporządzenia, zasady, zakres i tryb współdziałania zakładów opieki zdrowotnej z zakładami opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności w zapewnieniu tym osobom opieki zdrowotnej oraz zaopatrzenia w leki, środki farmaceutyczne i materiały medyczne.";
- 17) po art. 214 dodaje się art. 214¹ w brzmieniu:
"Art. 214¹. Minister Sprawiedliwości i Minister Spraw Wewnętrznych określą, w drodze zarządzenia, obowiązki Służby Więziennej i Policji w zakresie konwojowania skazanych i tymczasowo aresztowanych.";
- 18) po art. 215¹ dodaje się art. 215²-215⁵ w brzmieniu:
"Art. 215². Tymczasowo aresztowany po wniesieniu aktu oskarżenia lub skazany może być umieszczony w wydzielonym pomieszczeniu Policji, Straży Granicznej lub aresztu garnizonowego przeznaczonym dla osób zatrzymanych, jeżeli jego udział w czynności procesowej łączyłby się z nadmiernymi trudnościami lub kosztami konwojowania go z aresztu śledczego lub zakładu karnego znajdującego się w innej miejscowości albo dokonanie tej czynności w innej miejscowości, w której znajduje się areszt śledczy lub zakład karny, łączyłoby się z takimi trudnościami lub kosztami.
Art. 215³. Umieszczenie tymczasowo aresztowanego lub skazanego w wydzielonym pomieszczeniu dla osób zatrzymanych może nastąpić tylko na czas niezbędny dla dokonania określonej czynności procesowej, nie dłużej jednak niż jednorazowo 5 dni. Umieszczenie w wydzielonym pomieszczeniu z powodu udziału tymczasowo aresztowanego lub skazanego w rozprawie, posiedzeniu lub innej czynności sądowej może nastąpić tylko na czas trwania tej czynności. W razie odroczenia lub przerwy w jej wykonywaniu na czas powyżej 3 dni, tymczasowo aresztowany lub skazany zostaje przeniesiony do właściwego aresztu śledczego lub zakładu karnego.
Art. 215⁴. § 1. Tymczasowo aresztowany lub skazany konwojowany przez funkcjonariuszy Policji, Służby Więziennej, Straży Granicznej lub Urzędu Ochrony Państwa albo żołnierzy Żandarmerii Wojskowej może być umieszczony w pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych w razie przeszkody uniemożliwiającej konwojowanie. Decyzję w tym przedmiocie podejmuje dowódca konwoju. Czas umieszczenia nie może przekraczać czasu trwania przeszkody. W czasie tym nie mogą być dokonywane czynności procesowe z udziałem konwojowanego.
§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w razie przeszkody uniemożliwiającej przewiezienie do właściwego aresztu śledczego lub zakładu karnego osoby ujętej, poszukiwanej listem gończym oraz do osób tymczasowo aresztowanych lub skazanych kierowanych do aresztu śledczego lub zakładu karnego w celu przyjęcia. Umieszczenie w pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych może trwać

tylko do czasu rozpoczęcia urzędowania przez administrację aresztu śledczego lub zakładu karnego albo usunięcia innej przeszkody uniemożliwiającej przeniesienie takiej osoby do aresztu lub zakładu. Decyzję w tym względzie podejmuje komendant jednostki Policji, Straży Granicznej, Urzędu Ochrony Państwa lub Żandarmerii Wojskowej obowiązanej do konwojowania takiej osoby.

Art. 215⁵. § 1. Wobec tymczasowo aresztowanych i skazanych umieszczonych w wydzielonych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych stosuje się odpowiednio przepisy regulaminów wykonywania tymczasowego aresztowania i wykonywania kary pozbawienia wolności, jak również stosuje się w tych pomieszczeniach przepisy o nadzorze penitencjarnym.

§ 2. Minister Spraw Wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej i Minister Sprawiedliwości określają, w drodze zarządzenia, wykaz wydzielonych pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych, w których mogą być odrębnie umieszczeni tymczasowo aresztowani i skazani, oraz warunki, którym muszą one odpowiadać."

Art. 3. 1. Określone w Kodeksie karnym i w ustawie z dnia 19 kwietnia 1969 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 13, poz. 95, z 1982 r. Nr 40, poz. 271, z 1985 r. Nr 23, poz. 100, z 1990 r. Nr 72, poz. 422 i z 1992 r. Nr 24, poz. 101), w Kodeksie wykroczeń oraz w innych ustawach:

- a) dolne granice grzywny i nawiązek ustala się - w wysokości dwukrotnej, a górne ich granice - w wysokości dziesięciokrotnej,
- b) kwoty grzywny nie podlegającej zamianie na karę zastępczą ustala się - w wysokości dwukrotnej,
- c) dolne kwoty określające zastępczą karę pozbawienia wolności lub aresztu albo ograniczenia wolności na wypadek nieuiszczenia grzywny w terminie lub zaliczenia okresu tymczasowego aresztowania na poczet grzywny ustala się - w wysokości dwukrotnej, a górne - w wysokości dziesięciokrotnej.

2. Ilekroć przepisy ustaw w odniesieniu do przestępstw i wykroczeń określają wartość kwotową mienia, towaru lub wyrządzonej szkody, ustala się je - w wysokości dziesięciokrotnej.

3. W Kodeksie postępowania karnego i w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia:

- a) dolne granice grzywny orzekanej w postępowaniu nakazowym ustala się - w wysokości dwukrotnej, a górne - w wysokości pięciokrotnej,
- b) dolne granice kar pieniężnych i porządkowych ustala się - w wysokości dwukrotnej, a górne - w wysokości dziesięciokrotnej,
- c) górną granicę grzywny, o której mowa w art. 450 Kodeksu postępowania karnego, ustala się - w wysokości pięciokrotnej,
- d) wartość przedmiotu przestępstwa albo szkody wyrządzonej lub zamierzonej w postępowaniu przyspieszonym (art. 447 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania karnego) ustala się - w wysokości pięciokrotnej,
- e) dolne granice grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego ustala się - w wysokości dwukrotnej, a górne - w wysokości dziesięciokrotnej.

4. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli ustawa przewiduje dolną lub górną granicę grzywny wyższą niż określone niniejszą ustawą odpowiednio w Kodeksie karnym lub w Kodeksie wykroczeń.

Art. 4. 1. Jeżeli skazanie za przestępstwo popełnione w warunkach określonych w art. 60 § 1 Kodeksu karnego nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy, warunkowe zwolnienie może nastąpić nie wcześniej niż po odbyciu przez skazanego połowy orzeczonej

kary.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do skazanego za przestępstwo popełnione w warunkach określonych w art. 60 § 2 Kodeksu karnego, z tym że warunkowe zwolnienie może nastąpić nie wcześniej niż po odbyciu przez skazanego dwóch trzecich kary.

Art. 5. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy nie wykonuje się kary śmierci.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.